

Polska w latach 70. XX wieku/Dekada Edwarda Gierka

(str. 193-197)

Witam!

Wydarzenia grudniowe 1970r., jak pamiętacie, były to protesty robotników na Wybrzeżu (zginęło z rąk władzy 45 osób, 1165 zostało rannych) doprowadziły m.in. do zmiany ekipy rządzącej w PRL (za namową Moskwy, konkretnie Breżniewa☺. Takie to mieliśmy czasy, zdecydowano za nas, Polaków).

I sekretarzem PZPR został Edward Gierek, premierem natomiast – Piotr Jaroszewicz.

Posłuchaj o Gierku☺

<https://www.youtube.com/watch?v=ysWTrL5RfDs>

... a teraz obejrzyj prezentację☺

<https://prezi.com/p/yofn5gk8yo hp/polska-w-latach-70-xx-wieku/>

Poniżej przedstawiam Wam streszczenie (macie to w podręczniku), jak to się żyło za czasów gierkowskich. Utrwalcie swoją wiedzę



1. Zmiana polityki w pierwszych latach rządów **Edwarda Gierka**

a. zmiany w aparacie władzy po wydarzeniach grudnia 1970 r.

– po ustąpieniu **Władysława Gomułki** Edward Gierek został **I sekretarzem KC PZPR**

– po dymisji **Józefa Cyrankiewicza** premierem rządu został **Piotr Jaroszewicz**

b. Edward Gierek zdołał pozyskać zaufanie społeczeństwa dzięki:

– osobistym kontaktom z robotnikami

– cofnięciu grudniowych podwyżek cen żywności i podwyżce płac, emerytur i rent

– poprawie stosunków z Kościołem

– złagodzeniu **cenury** i zwiększeniu wydatków na naukę i kulturę

c. program gospodarczy budowy „drugiej Polski”

– władze dokonywały zakupu licencji na Zachodzie

– budowa nowych zakładów przemysłowych – rozwój przemysłu ciężkiego

– rozwój **infrastruktury** transportowej

2. Efekty polityki gospodarczej Edwarda Gierka

a. symbole „dekady Gierka”

– szybko rozwijało się budownictwo mieszkalne z tzw. wielkiej płyty

– do masowej produkcji wprowadzono **Fiat 126p**, co przyczyniło się do motoryzacji polskiego społeczeństwa

– poprawiło się zaopatrzenie gospodarstw domowych w sprzęt AGD i RTV (lodówki, pralki, telewizory)

– poprawiło się zaopatrzenia w żywność, w tym produkty importowane (banany, cytrusy)

b. stopniowo nasilały się negatywne zjawiska w gospodarce

– szybko wzrastało zadłużenie kraju – w 1980 r. zadłużenie wynosiło już 20 mld dolarów

– niektóre zakupione na zachodzie licencje w momencie zakupu były przestarzałe

– część kosztownych inwestycji nie zwróciła się

– polski przemysł był pracochłonny, energochłonny i materiałochłonny

– w gospodarce pojawiło się **ukryte bezrobocie** – zakłady zatrudniały więcej osób, niż było potrzeba, aby zapewnić wszystkim pracę

3. Kultura „dekady Gierka”

a. szybko rozwijała się telewizja, która od 1971 r. nadawała w kolorze

– ogromną popularność zdobyły polskie seriale: *Czterdziestolatek* i *07 zgłoś się*

– telewizja emitowała zachodnie filmy, seriale i programy rozrywkowe

b. szybko rozwijała się muzyka rozrywkowa - ogromną sławę zyskały m.in.:

– **Maryla Rodowicz**

– **Budka Suflera**

– **Maanam**

c. wizerunek władzy poprawiały osiągnięcia sportowe, np.:

– sukcesy piłkarskie kadry **Kazimierza Górskiego**

– sukcesy siatkarzy **Huberta Wagnera**

d. w mediach lansowano nadmiernie optymistyczny obraz sytuacji – **tw. „propaganda sukcesu”**

e. dzięki liczniejszym wyjazdom zagranicznym Polacy mogli porównywać standardy życia i czerpać zachodnie wzorce

4. W 1976 r. została znowelizowana Konstytucja z 1952 r.

a. Polska Zjednoczona Partia Ludowa została uznana za „przewodnią siłę” narodu

b. wprowadzono zapis, że Polska Rzeczpospolita Ludowa (PRL) jest krajem **socjalistycznym**

c. wprowadzono zapis o nierozzerwalnej przyjaźni polsko-sowieckiej

Zapisz temat i notatkę do zeszytu (to co na zielono).

*Poniżej znajdziesz listę pojęć, które dla Ciebie mogą wydać się niezrozumiałe, dziwne, może nawet nieco niemądre. Zapewniam Cię jednak, że dla twoich dziadków i rodziców (pewnie w większości tzw. „dzieci epoki Gierka”) są one całkowicie oczywiste. Wybierz spośród nich **10** i poproś starszych członków rodziny o ich wyjaśnienie. Może przy okazji poznasz jakieś ciekawostki z życia codziennego tego okresu, jakieś rodzinne wspomnienia. Zdobyte informacje zaprezentuj w postaci kilkuzdaniowej notatki, rysunku, prezentacji, zdjęć lub innej, wybranej przez siebie formy. Pamiętaj, że każde z tych pojęć trzeba odnieść do realiów tamtego okresu, a zatem „Ogórek” wcale nie oznacza warzywa.*

Pojęcia:

Maluch, CPN, guma (gra), Ogórek, gierkówka, Żuk, Pewex, relaksy, kalka, Frania, syfon, prodiż, kapiszon, Kasprzak, korki, saturator, nyska, „suka”, Złota jedenastka